

Posudek konzultanta na rigorózní práci

Mgr. Olgy Polmové

na téma „Procesní postavení poškozeného v trestním řízení“

Autorka si zvolila za téma rigorózní práce problematiku, která se těší neutuchajícímu zájmu odborné, ale i laické veřejnosti. Přesto lze toto téma s ohledem na probíhající proces rekodifikace trestního práva procesního považovat za aktuální. Důvodem, proč se postavení poškozeného těší tak častému literárnímu zpracování, je patrně představa nedostatečné právní úpravy a posilování práv poškozeného, který má v trestním řízení postavení strany. Ostatně i rigorozantka si za cíl vytýčila mimo jiné poukázat na záporné stránky právní úpravy s tím, že v úvodu přislíbila, že v práci navrhne řešení v případech, kdy stávající právní úpravu považuje za nevhodnou. Budiž hned v úvodu posudku řečeno, že se jí tohoto cíle podařilo, posuzováno komplexně, dosáhnout,

Předkládaná práce, která čítá téměř 150 stran samotného textu, je komplexním zpracování problematiky. Práce je rozčleněna vedle úvodu a závěru do osmnácti kapitol, označených 2.1. až 2.18., kapitoly se dále strukturují do menších celků. Členění je logické a přehledné. V kapitole první je rozebrán pojem poškozeného a upozorněno na odlišné označení oběť trestného činu. Pak již následují kapitoly rozebírající jednotlivé instituty, které se váží k postavení poškozeného. Samostatná pozornost je tak věnována právu na citlivé zacházení (2.2.), aktuální problematice ochrany poškozeného při poskytování informací o trestním řízení (2.3.), zákonnému zástupci, opatrovníkovi a právnímu nástupci poškozeného (2.4.), zmocnění poškozeného a společnému zmocněnci (2.5.), zajištění nároku poškozeného (2.6.), poučení poškozeného o jeho právech (2.7.), vzdání se procesních práv (2.8.), trestnímu stíhání se souhlasem poškozeného (2.9.), procesnímu postavení poškozeného v přípravném řízení (2.10.), právům poškozeného v hlavním líčení (2.11.), adheznímu řízení (2.12.), právu poškozeného na odvolání proti rozhodnutí soudu prvního stupně (2.13.), odklonům od trestního stíhání ve vztahu k poškozenému (2.14.), procesnímu postavení poškozeného v řízení proti osobám mladším osmnácti let (2.15.), základním rysům vývoje procesního postavení poškozeného v českých zemích v období první republiky do současnosti (2.16.), rektifikaci trestního práva procesního (2.17.) a právní úpravě procesního postavení poškozeného ve Slovenské republice (2.18.). Závěr se jeví vhodným zobecněním celé problematiky, shrnuje stěžejní poznatky a myšlenky, nechybí úvahy *de lege ferenda*.

Názory autorky prezentované v práci odpovídají dostupné literatuře a judikatuře, kterou důsledně a správně cituje. Celá řada názorů rigorozantky je diskutabilních a sám zastávám mnohdy názory opačné (např. právo poškozeného podat odpor). To však není ve vědecké práci nic neobvyklého, pokud jsou názory dostatečně argumentačně podloženy. Jelikož tak autorka činí, respektuji její právo na vyjádření vlastního názoru.

Pokud jde o okruh použitých pramenů, je bohatý. V seznamu literatury nejsou vynechána žádná stěžejní díla. I z dalších pramenů je zřejmé, že jich rigorozantka prostudovala velké množství, což se příznivě odrazilo na obsahu práce. Je třeba zdůraznit, že práce není jen kompilací dostupných pramenů, ale obsahuje i vlastní myšlenky a názory, které jsou převážně dobře argumentačně podpořeny, jak jsem již shora uvedl.

Stylisticky je práce na velmi dobré úrovni, je psána čtivě. Nedostatky jazykové či písařské se nevyskytují. Po grafické stránce nelze taktéž nic vytknout.

Předložená rigorózní práce podle mého názoru splňuje všechny požadavky kladené na práce tohoto druhu a je bezpochyby způsobilým podkladem pro ústní obhajobu, v rámci níž by se rigorozantka mohla vyjádřit k tomu, které zásadní nedostatky spatřuje v právní úpravě poškozeného a jaká navrhuje opatření ke zlepšení. Při odpovědi necht' přihlédne k věcnému záměru nového trestního řádu.

V Praze dne 8. října 2009

JUDr. et Bc. Tomáš Grivna, r